

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 6 kwietnia 2010 r.

**Pan
Ireneusz Białas
Dyrektor
Sądu Okręgowego
w Katowicach**

LKA-4100-03-03/2010/P/09/006

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła w Sądzie Okręgowym w Katowicach (dalej zwanym Sądem Okręgowym lub Sądem) kontrolę wykonania budżetu państwa w 2009 r., w zakresie dotyczącym Sądu.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 30 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Sądu w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyzszą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

1. Wykonanie dochodów

NIK ocenia pozytywnie wykonanie dochodów w 2009 r. przez Sąd Okręgowy.

- 1) Uzyskane w 2009 r. dochody budżetowe w kwocie 26.654,0 tys. zł były wyższe od ujętych w planie finansowym o 2.634,0 tys. zł, tj. o 11,0%, przede wszystkim z tytułu wyższych, niż zaplanowano, wpływów z opłat, grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych. W porównaniu do 2008 r. dochody były wyższe o 1.270,5 tys. zł, tj. o 5,0%.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Pobrane przez Sąd Okręgowy dochody przekazywano na centralny, bieżący rachunek budżetu państwa, w terminach określonych w § 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa².

- 2) Należności na koniec grudnia 2009 r. wynosiły 9.765,3 tys. zł, w tym 6.488,1 tys. zł (66,4%) należności netto. W porównaniu do stanu na koniec grudnia 2008 r. należności zmniejszyły się odpowiednio o: 18,8% i 1,6%. Zaległości wyniosły 9.527,7 tys. zł i stanowiły 97,6% należności ogółem. Na zaległości te składały się głównie niezapłacone grzywny oraz opłaty w sprawach gospodarczych, karnych i cywilnych. Okresowe oceny wykonania dochodów i wydatków, dokonywane przez Dyrektora Sądu Okręgowego, nie ujawniły nieprawidłowości w zakresie stanu należności sądowych wykazanych w 2009 r. przez sądy rejonowe okręgu tego Sądu.

Na podstawie badania 22 losowo wybranych należności, z tytułu dochodów budżetowych, na łączną kwotę 899,0 tys. zł stwierdzono, że terminowo podejmowano przewidziane przepisami działania windykacyjne i egzekucyjne.

2. Wykonanie wydatków

NIK ocenia pozytywnie wykonanie wydatków w 2009 r. przez Sąd Okręgowy.

- 1) Planowane w 2009 r. wydatki, po zmianach w kwocie 85.043,0 tys. zł, wykonano w wysokości 84.938,0 tys. zł, tj. w 99,9%. W porównaniu do 2008 r. wydatki były niższe o 10.155,0 tys. zł, tj. o 10,7%, przede wszystkim z tytułu zakończenia i obniżenia kosztów zadania inwestycyjnego „Budowa Sądu Okręgowego w Katowicach przy ul. Francuskiej – Damrota” oraz zadania „Rozbudowa z przebudową budynku Sądu Rejonowego w Jaworznie” – o 5.363,0 tys. zł.
- 2) NIK nie wnosi uwag do sposobu dokonywania zmian w planie wydatków w 2009 r. Decyzje Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Katowicach, zmieniające ten plan, były niezwłocznie wprowadzane do planu przez Dyrektora Sądu.
- 3) Środki z rezerw celowych, przyznane w łącznej wysokości 116,2 tys. zł na sfinansowanie wzrostu wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach okręgu Sądu Okręgowego, wykorzystano w całości, zgodnie z przeznaczeniem.
- 4) Na podstawie zbadania wybranych pozycji wydatków bieżących oraz wydatków majątkowych na łączną kwotę 11.657,4 tys. zł (15,0% wydatków Sądu ogółem) ustalono,

² Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

że były one celowe, ujęte w planie finansowym, zaakceptowane do realizacji przez Główną Księgową Sądu oraz dokonywane zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych.³ Płatności za dostarczone towary i wykonane usługi regulowano terminowo.

- 5) Na koniec grudnia 2009 r. w Sądzie Okręgowym nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Zobowiązania niewymagalne wyniosły natomiast 4.231,8 tys. zł i były niższe o 1.546,2 tys. zł, tj. o 26,8%, w stosunku do stanu na koniec 2008 r. Zobowiązania niewymagalne dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego (w kwocie 3.382,5 tys. zł) oraz jego pochodnych, którego termin płatności przypadał na 2010 r., a także zobowiązań w kwocie 193,6 tys. zł na pozostałe wydatki, dotyczące głównie wynagrodzeń biegłych, tłumaczy i kuratorów sądowych, zastępujących strony w postępowaniu sądowym oraz za media i usługi pocztowe z terminami zapłaty w 2010 r.
- 6) Wydatki na wynagrodzenia w 2009 r. nie przekroczyły zaplanowanych środków finansowych na ten cel. Nie przekroczone również limitów zatrudnienia.

W 2009 r. przeciętne zatrudnienie wynosiło 735,31 osób (wg Rb-70) i w porównaniu do 2008 r. było niższe o 7,17 osób, tj. o 1,0%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w 2009 r. wyniosło 5.587,4 zł i było wyższe o 589,5 zł (11,8%) w porównaniu do 2008 r.

Przy wypłacie wynagrodzeń przestrzegano obowiązku naliczania, pobierania i terminowego odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, Fundusz Pracy oraz PFRON.

- 7) Na koniec 2009 r. zrealizowano również, wynikający z art. 26 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴ (dalej zwaną ustawą o rachunkowości), obowiązek przeprowadzenia inwentaryzacji - tak co do trybu, jak i terminów. Przeprowadzono inwentaryzację w drodze uzgodnienia sald, weryfikacji sald i spisu środków pieniężnych w kasie.

3. Poprawność formalna dowodów księgowych i rzetelność ksiąg rachunkowych, system kontroli wewnętrznej oraz prawidłowości i rzetelności sprawozdań budżetowych za 2009 r.

³ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 ze zm.

W wyniku przeprowadzonego, z zastosowaniem metody monetarnej (MUS), badania poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych, którym objęto 213 dowodów księgowych o łącznej wartości 11.657,4 tys. zł (49,7% badanej populacji), nie stwierdzono nieprawidłowości.

Jednostkowe sprawozdania budżetowe w roku 2009: Rb-23 (o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych), Rb-27 (z wykonania planu dochodów budżetowych), Rb-28 (z wykonania planu wydatków budżetu państwa), Rb-N (o stanie należności) i Rb-Z (o stanie zobowiązań) sporządzano w Sądzie terminowo, a dane w nich wykazywane odpowiadały zapisom w ewidencji księgowej. Również łączne sprawozdania budżetowe sporządzono prawidłowo, pod względem formalnym i rachunkowym, na podstawie sprawozdań jednostkowych z sądów rejonowych i własnego sprawozdania jednostkowego.

Wyniki przeprowadzonych badań dają podstawę do stwierdzenia, że zapisy w księgach rachunkowych odzwierciedlały stan rzeczywisty i umożliwiały prawidłowe sporządzenie sprawozdań budżetowych, a także uzasadniają pozytywną ocenę: systemu rachunkowości i kontroli wewnętrznej, funkcjonowania procedur kontroli finansowej oraz systemu rachunkowości komputerowej, poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości rocznej i bieżącej.

Jednocześnie NIK zwraca uwagę na stwierdzone, na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych, w programie komputerowym Qwant, w którym prowadzona jest ewidencja księgowa Sądu (nie wpływające na rzetelność tych ksiąg) – występowanie przypadków braku treści opisów operacji przy zapisach pochodzących z Bilansu Otwarcia oraz nie ujmowaniu w tym opisie cech identyfikujących dowody (RW), przy transmisji danych z aplikacji magazynowej do właściwego rejestru, przez co zapisy te nie spełniały wymogów art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

4. Działalność Sądu Okręgowego, jako dysponenta budżetowego drugiego stopnia

NIK ocenia pozytywnie działalność Sądu Okręgowego jako dysponenta drugiego stopnia. Ustalenia kontroli wykazały, że na bieżąco przekazywano jednostkom podległym środki finansowe otrzymane z Sądu Apelacyjnego w Katowicach oraz, że sprawowano stały nadzór na finansami podległych jednostek, w formie analizy otrzymywanych budżetowych sprawozdań jednostkowych, a w okresach kwartalnych dokonywano ocen wykonania dochodów, wydatków oraz należności i zobowiązań.

Podając powyższe do wiadomości Pana Dyrektora, uwzględniając podjęte już działania, Delegatura NIK w Katowicach wnosi o:

- ***objęcie skutecznym nadzorem działań podjętych w celu usunięcia braków przy transmisji danych w użytkowanym programie Qwant.***

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.